

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.273.2023
Warszawa, 22 stycznia 2024 r.

**Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego na 4. Posiedzeniu Senatu w dniu 22 grudnia 2023 r. uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko Ministra Sprawiedliwości.

Na podstawie doniesień prasowych Departament Prawa Gospodarczego, Wydział Nadzoru nad Doradcami Restrukturyzacyjnymi we wrześniu 2023 r. podjął czynności w ramach uprawnień nadzorczych Ministra Sprawiedliwości wynikających z art. 20b ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1007) w odniesieniu do postępowania upadłościowego Szczecińskiej Fabryka Wódek „Starka” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Szczecinie (sygn. akt XII GUup 1/23 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie).

W toku czynności przeanalizowano postanowienie z dnia 13 marca 2023 roku o ogłoszeniu upadłości (sygn. akt XII GU 269/18) pod kątem oceny prawidłowości działalności doradców restrukturyzacyjnych. Ponadto zwrócono się do:

- syndyka masy upadłości Macieja Kasprzyka o przedstawienie przebiegu postępowania o ogłoszenie upadłości, w którym pełnił funkcję tymczasowego nadzorcy sądowego,
- spółki Zimmerman Filipiak Restrukturyzacja S.A., która pełniła funkcję nadzorcy układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu.

Informacje uzyskane od doradców restrukturyzacyjnych poddano analizie pod kątem prawidłowości działań w zakresie ustalenia stanu wypłacalności spółki oraz możliwości przeprowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 20b ust. 1 zd. 2 ustawy o licencji doradcy restrukturyzacyjnego „nadzór [Ministra Sprawiedliwości – dop.] nie może wkraczać w ocenę zasadności czynności wykonanych bezpośrednio na polecenie, za zezwoleniem lub zgodą sądu albo sędziego-komisarza.” Przywołany przepis wyznacza ścisłe ramy dla czynności nadzorczych podejmowanych przez Służbę Nadzoru (ustanowioną na podstawie art. 20b ust. 2 ww. ustawy). Służba nadzoru nie jest uprawniona do dokonywania odmiennych ocen prawidłowości działań doradców restrukturyzacyjnych niż te, które zostały dokonane przez sąd orzekający w sprawie.

Postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 13 marca 2023 roku w sprawie XII GU 269/18 o ogłoszeniu upadłości dotyczyło łącznie wniosków o ogłoszenie upadłości, w którym funkcję tymczasowego nadzorca sądowego pełnił Maciej Kasprzyk oraz o zatwierdzenie układu, w którym funkcję nadzorca układu pełniła spółka Zimmermann Filipiak Restrukturyzacja S.A. W uzasadnieniu postanowienia brak było stwierdzeń, które pozwalałyby na ustalenie, iż doradcy dopuścili się uporczywego lub rażącego naruszenia prawa, które mogłoby stanowić podstawę do wszczęcia przez służbę nadzoru Ministra Sprawiedliwości postępowania w przedmiocie cofnięcia licencji na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy o licencji doradcy restrukturyzacyjnego.

Dodatkowo, zważywszy na długość trwania postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości, zwrócono się do Departamentu Nadzoru Administracyjnego celem rozważenia realizacji uprawnień z zakresu zewnętrznego nadzoru administracyjnego, sprawowanego na podstawie art. 9a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 217 z późn. zm.). W wyniku skierowania korespondencji do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Szczecinie uzyskano odpowiedź, iż przyczynami długotrwałego rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości były: skomplikowany charakter postępowania o ogłoszenie upadłości spółki i związana z tym konieczność prowadzenia dodatkowych ustaleń, zgromadzenia materiału dowodowego i rozstrzyganie zagadnień prawnych, w tym w zakresie reprezentacji dłużnika; konieczność rozpoznania wniosków restrukturyzacyjnych, które wpływały w latach 2019-2021 w odniesieniu do tego samego dłużnika przed rozstrzygnięciem wniosku o ogłoszenie upadłości (trzy wnioski różnych wierzycieli o otwarcie postępowania sanacyjnego, wniosek dłużnika o zatwierdzenie układu) oraz znaczne obciążenie sędziego referenta sprawami, wynikające z osłabienia kadrowego wydziału ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych. Ponadto uzyskano informację, że w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie wszczęto program naprawczy, który miał mieć na celu zniwelowanie zaległości.

W odniesieniu do szczegółowych pytań zawartych w oświadczeniu z dnia 22 grudnia 2023 r. należy wskazać, co następuje.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 z późn. zm.) – dalej „pr. upadł.”. postanowienie o ogłoszeniu upadłości jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W doktrynie wskazuje się, iż „dla (...) wykonalności i skuteczności [postanowienia o ogłoszeniu upadłości – dop.] nie ma znaczenia kwestia związana z prawomocnością postanowienia o ogłoszeniu upadłości (P. Janda [w:] Prawo upadłościowe. Komentarz, wyd. III, Warszawa 2023, art. 51.).

W realiach przedmiotowej sprawy syndyk zobowiązany jest do podejmowania czynności wynikających z pełnionej przez niego funkcji, tj. m.in. powinien objąć majątek upadłego, sporządzić listę wierzytelności, a także podjąć czynności związane z likwidacją masy upadłości. Zgodnie z art. 308 ust. 1 pr. upadł. syndyk jest zobowiązany do podejmowania działań umożliwiających zakończenie likwidacji [masy upadłości – dop.] w ciągu sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości. Szczegółowo sposoby likwidacji masy upadłości zostały uregulowane w art. 310 i nast. pr. upadł.

Sydyk w przypadku ustanowienia rady wierzycieli musi uzyskać jej zgodę na określony sposób likwidacji masy upadłości (vide art. 206 pr. upadł.).

Zgodnie z art. 309 pr. upadł. o wstrzymaniu likwidacji do czasu uprawomocnienia się postanowieniu o ogłoszeniu upadłości może orzec sędzia-komisarz. Ponadto, zgodnie z art. 152 ust. 1 pr. upadł. „sędzia-komisarz (...) oznacza czynności, których wykonywanie przez syndyka jest niedopuszczalne bez jego zezwolenia lub bez zezwolenia rady wierzycieli (...)”

Przedstawione powyżej rozwiązania ustawowe, przy aktywnej roli wszystkich podmiotów postępowania upadłościowego, w tym w szczególności sędziego-komisarza, w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości, w sposób dostateczny zapewniają ochronę interesariuszy w postępowaniu upadłościowym.

Minister Sprawiedliwości nie posiada uprawnień, które pozwalałyby mu na zobligowanie syndyka do podejmowania określonych czynności w konkretnym postępowaniu upadłościowym lub do zaniechania określonych czynności. W tym zakresie uprawnienia przysługują jedynie sędziemu-komisarzowi, który zgodnie z art. 152 ust. 1 pr. upadł. „(...) kieruje tokiem postępowania upadłościowego, sprawuje nadzór nad czynnościami syndyka (...), jak również zwraca uwagę na popełnione przez syndyka uchybienia”.

Niezależnie od powyższego, Ministerstwo Sprawiedliwości, dostrzegając społeczną doniosłość postępowania będącego przedmiotem oświadczenia Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego, pismem z dnia 20 września 2023 r., zwróciło się do Prokuratury Krajowej celem rozważenia wzięcia udziału w postępowaniu upadłościowym na podstawie art. 7 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.). Pismem z dnia 18 października 2023 r. Zastępca Prokuratora Generalnego poinformował, że Prokurator Regionalny w Szczecinie zgłosił udział do postępowania upadłościowego Szczecińskiej Fabryki Wódek „STARKA” sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie prowadzonego przez Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha

Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/